

[Hans Kjær.]

og har bebudet en nærmere undersøgelse af behovet. Jeg forstår det derhen, at en ændring i hvert fald ikke kan blive gennemført ved denne lovrevision. Når jeg gør en bemærkning om det, er det, fordi jeg i sin tid repræsenterede en af de erhvervsorganisationer, der gik stærkt ind for valgfriheden. Når jeg desuagtet ser på en udsættelse, der afventer den bebudede undersøgelse, med megen sindsro, er årsagen, at det nu vitterlig er lykkedes at indarbejde en metode, der fungerer ret gnidningsløst. En ny mulighed kræver en ny pædagogisk indsats, hvilket alligevel vil nødvendiggøre en rimelig lang tidsfrist fra en eventuel vedtagelse af en sådan ændring til dens ikrafttrædelsesdato, for det er da givet, at risikoen for forvirring selvsagt er større nu, hvor et system er indarbejdet, end hvor valgfriheden har været med fra starten.

Om kommunernes stilling under momsen har der jo været en livlig diskussion fra starten, og det gjorde hr. Grünbaum også mange bemærkninger om. Der foreligger jo nu denne redegørelse fra det nedsatte arbejdsudvalg, og der er hele to udkast til lovændring.

Når lovforslaget desuagtet ikke har medtaget en ændring om kommunemomsen, forstår jeg det også sådan, at finansministeren gerne ser, at udvalget arbejder med spørgsmålet. Vanskelighederne for en helt rimelig løsning er åbenbare. Det er jo lidet ønskeligt, hvis erhvervslivet udsættes for en diskriminering i forhold til offentlig virksomhed, men på den anden side har man også erfaring for en række forhold, hvor afsmitningsreglerne fører til åbenlyse urimeligheder i virkningerne over for kommunerne. Lige så lidt som finansministeren har givet udtryk for en forudfattet mening om dette meget vanskelige problemkompleks, skal jeg gøre det, men jeg kan tilsige mit partis saglige medvirken i udvalgsarbejdet for at søge at nå frem til et resultat, der gør uundgåelige urimeligheder mindst mulige.

Jens Frandsen: Jeg kan som hr. Grünbaum begynde med at sige, at jeg heller ikke finder noget underligt i, at man efter et stykke tid må tage en så omfattende lovgivning som merværdiafgiftsloven op til revi-

sion. At det i erhvervsvirksomheder og i administrationen viser sig, at der er bestemmelser, som måske virker mindre hensigtsmæssigt og er besværlige, kan der ikke være noget underligt i trods det meget store forberedende arbejde, der blev gjort forud for lovens ikraftsættelse. Det er en lovgivning, der pålagde nye og store grupper af erhvervsdrivende administrative pligter, som de ikke tidligere havde haft, og jeg vil tro, at den overvejende indstilling, som også i hvert fald indtil nu er kommet til udtryk, må være denne, at vi fra folketingets side er indstillet på at imødekomme alle rimelige ønsker om tekniske ændringer, som kan lette erhvervenes tilværelse, uden at der påføres departementet for svære opgaver i dets administration.

Som nævnt i ministerens fremsættelsestale er de foreslåede ændringer overvejende af teknisk karakter og er fremkommet efter overvejelse af de indsendte ønsker, og jeg skal derfor naturligvis ikke gå ind på betragtninger over de forskellige ting, som jeg anser det for ganske rimeligt og nyttigt at ændre. I det store og hele ser det jo også ud til, at der er enighed om de ændringer, der er foreslået, eller i hvert fald ikke de store interessemodsatninger i erhvervslivet. Måske er ændringerne til § 17, som indeholder bestemmelser om udstedelse af faktura, en undtagelse. Den foreslåede ændring om valgfrihed mellem at fakturere efter gældende regler, således at afgiftsbeløbet er angivet i fakturaen, eller at fakturere således, at prisen indbefatter afgift, når handelen sker mellem registrerede virksomheder, har jo længe været ønsket fra detailhandelens side. Andre organisationer har været imod dette. Jeg tror, at Håndværksrådet og landbrugsorganisationernes indstilling efter det, der er tilføjet til sidste punktum i stk. 1, hvoraf det fremgår, at leverandører skal angive afgiftsbeløbets størrelse, såfremt modtageren er en registreret virksomhed, vil imødekomme ønskerne fra disse organisationers, disse erhvervs, side. Noget anderledes ligger det vel med industriens syn. Jeg vil imidlertid, som der også tidligere er givet udtryk for, mene, at de regnskabsmæssige forudsætninger i industrivirksomhederne er af en sådan karakter, at ændringerne ikke skulle volde så vældig store kvaler. Almindeligvis har